

Jongeren en schulden

1. Inleiding

De NVVK staat voor een goede dienstverlening aan mensen met financiële zorgen. In het bijzonder aan mensen in een kwetsbare financiële positie zoals, in dit geval, jongeren.

Jongeren zijn gebaat bij het investeren in hun toekomst door te werken aan hun perspectief, waarbij gewerkt kan worden aan het behalen van voldoende startkwalificatie, het opdoen van werkervaring en het schuldenzorgvrij worden. Belangrijk hierbij is een integrale aanpak, dat zowel oog heeft voor het financiële deel als ook voor de andere leefgebieden.

Door de wetswijziging Vereenvoudiging beslagvrije voet hebben jongeren, die als enige of voornaamste inkomstenbron studiefinanciering hebben, niet langer de beschikking over afloscapaciteit. Dit levert de situatie op dat voor deze jongeren een nulvoorstel aan de schuldeisers moet worden gedaan. De verwachting is dat schuldeisers, zeker gezien de leeftijd en de verwachting van verbetering van de inkomsten in de toekomst, niet standaard akkoord gaan met een dergelijke minnelijke regeling. Dit geldt ook voor jongeren met een (bij)baan en dus enige vorm van afloscapaciteit. In veel gevallen zal de (bij)baan naast de studie vaak een beperkt inkomen genereren. De afloscapaciteit die wordt aangeboden zal vaak niet meer dan 5% van de Pw-norm bedragen.

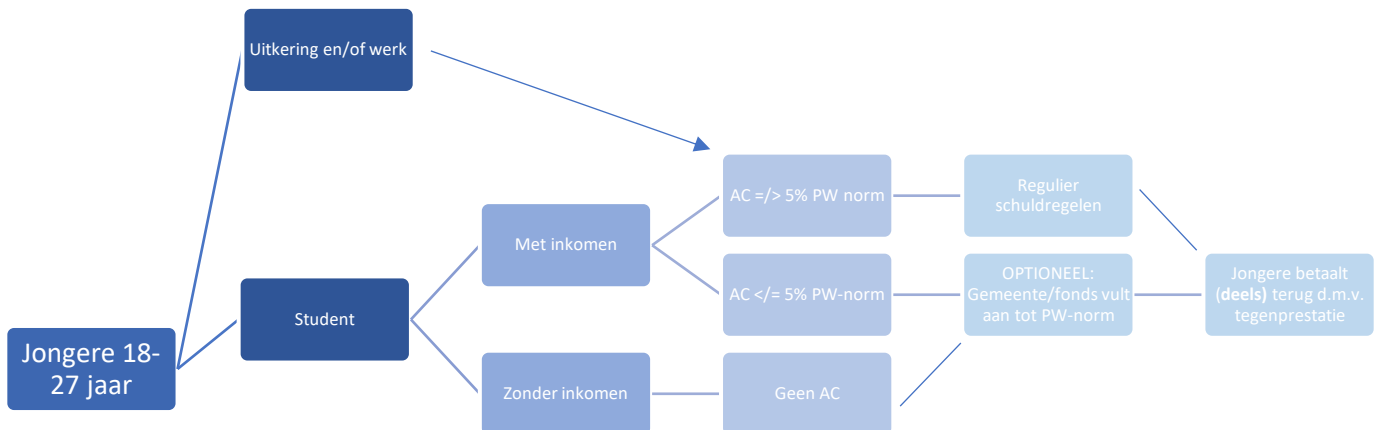
Deze notitie biedt een uitgangspunt voor schuldenregelingen voor jongeren maar dwingt deze aanpak niet af.

2. Uitgangspunten jongerenschuldhelpverlening

Het zet de alternatieve innovatieve trajecten, waarbij (ongeacht of er afloscapaciteit is) toch wordt gewerkt met een afloscapaciteit, meteen ook onder druk. In deze huidige context schept dit namelijk ongewenst een precedent t.o.v. landelijk beleid en zorgt voor een versnippering van aanbod. Vanuit de praktijk klinkt de roep om te komen tot aangepast beleid waarbij voor de jongeren op basis van de afloscapaciteit een voorstel wordt gedaan. Vanuit de NVVK wordt meegedacht binnen de kaders, maar ook vanuit de geest van deze nieuwe wettelijke regeling. Daarbij komt de NVVK tot de volgende uitgangspunten voor een jongerentraject:

- Het aanbod aan schuldeisers is ongeacht de afloscapaciteit gebaseerd op 18 x de 5% van de Pw-norm. Dit geldt ook voor jongeren met een (bij)baan en dus enige vorm van afloscapaciteit. In veel gevallen zal de (bij)baan naast de studie vaak een beperkt inkomen genereren dat niet een afloscapaciteit van 5% van de Pw-norm oplevert.
- De bijdrage van de jongere kan (deels) in de vorm van een tegenprestatie plaatsvinden. Dit betreft een tegenprestatie op maat met bijvoorbeeld; maatschappelijke stage, studie-activiteiten, begeleiding, sollicitatie en trainingen gericht op persoonlijke ontwikkeling.
- Persoonlijke ontwikkeling (studie/stage) gaat vóór het maximaliseren van aflosmogelijkheden.
- De focus ligt op een duurzame oplossing op alle leefgebieden waaronder financiële educatie in plaats van het maximaal haalbare in euro's.
- De jongere die in staat is af te lossen in geld doet dit naar draagkracht en met in achtname van de beslagvrije voet.
- De looptijd van het saneringskrediet is flexibel.
- Het traject duurt maximaal 18 maanden, maar korter mag ook.

3. Klantreis

4. Bestaande passende trajecten

Onderstaande trajecten sluiten aan bij bovengenoemde uitgangspunten.

Stichting JPF - Jongeren Perspectief Fonds

- De doelgroep is jongeren (18 t/m 27) met problematische schulden en minimaal 1 problematisch leefgebied, die niet in aanmerking komen voor het reguliere schuldhelpverleningstraject (meestal vanwege het ontbreken van inkomen) of voor wie dit niet passend is (grote kans op uitval).
- 1^e stap is het schulden(zorg)vrij maken door het saneren van de schulden door de gemeente. In het geval van geen of weinig inkomen, wordt de gesaneerde schuld kwijtgescholden in ruil voor tegenprestatie (in de vorm van maatschappelijke stage, opleiding of werk).
- De JPF-aanpak bestaat uit een tweejarig begeleidingstraject, bestaande uit intensieve persoonlijke trajectbegeleiding door één vaste trajectbegeleider en een groepstrainingsprogramma gericht op onder andere financiële zelfredzaamheid en persoonlijke ontwikkeling.
- Centraal in de aanpak staat het toekomstperspectief van de jongere, niet de schuld. Het traject start met het opstellen van een perspectiefplan door de jongere in samenwerking met de trajectbegeleider waarin doelen en wensen centraal staan. Dit vormt de basis voor de begeleiding.
- De baten van deze aanpak landen niet alleen bij de jongere zelf, maar bij de gehele samenleving. Daarom betrekken zij hen, dus zowel publieke als private partijen, bij het financieren van de aanpak door middel van een revolverend fonds.

Gemeente Amsterdam – Jongeren Schuldenvrije Start

- De jongere ontvangt vanuit zijn/haar jongerenadviseur alle begeleiding om aan de toekomst te werken op gebied van scholing, advies en begeleiding. Door deze afspraken na te komen kan de jongere tot maximaal 1 jaar kwijtschelding ontvangen van het terug te betalen krediet. Het maximale kwijtscheldingsbedrag is € 1.500,-. Het rentepercentage is gesteld op 3% plus dat de gemeente op elk traject € 750,- extra inlegt. Hierdoor kan er een aantrekkelijk aanbod worden gedaan aan de schuldeisers.
- Het krediet wordt niet aangemeld als Saneringskrediet maar als Aflopend Krediet waardoor er geen negatieve smaak aan de BKR-codering zit.
- Voor de aflossing sluiten zij aan bij de normen van de sociale Kredietverlening (6%).

Gemeente Oss – AJOSS (partner JPF)

- Jongeren tussen 18 en 27 jaar worden geholpen bij het aanpakken van hun schulden én bij het zetten van een stap in hun ontwikkeling. Denk aan het vinden van werk of een opleiding. Daarvoor maken zij samen een plan dat bij de jongere zijn persoonlijke situatie past.
- Schulden worden door de gemeente afgekocht vanuit het garantiefonds voor jongeren. De jongere heeft hierdoor alleen nog een schuld bij de gemeente.
- Indien de jongere niet of een gedeelte van de 5% van de Pw-norm kan aflossen, wordt dit door het garantiefonds aangevuld tot 54 euro.
- Binnen 18 maanden betaalt de jongere naar draagkracht de schuld bij de gemeente af. Indien de jongere de maandelijks afgesproken bedragen, om de schuld terug te betalen, niet kan betalen kan er een adempauze ingelast worden, de afbetalingsduur verlengd worden of kan het bedrag verlaagd worden.
- Wanneer na bovengenoemde interventies de jongeren de schuld bij de gemeente alsnog niet kunnen afbetalen, zijn de kosten voor de gemeente. De gemeente heeft voor dit risico budget in de begroting gereserveerd.

5. Tot slot

NVVK staat voor passende en intensieve hulpverlening voor jongeren, gericht op perspectief. Wij zien dat, door met name door het respecteren van de beslagvrije voet, een aantal alternatieven wordt opgeworpen. Deze hebben niet onze voorkeur. Dit omdat ze te lang duren ofwel te gefocust zijn op een geldelijke opbrengst en daarmee de persoonlijke ontwikkeling van jongeren niet vooropstellen. Daarom zijn wij geen voorstander van een uitgesteld saneringskrediet of de Wsnp als standaardregeling voor deze doelgroep.